

Závěr č. 11

ze zasedání poradního sboru náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě ze dne 25. listopadu 2016

Počítání dob vymezených v zákoně o státní službě

Doby vymezené v zákoně o státní službě se počítají podle § 333 zákoníku práce.

Odůvodnění

Poradní sbor náměstka ministra vnitra pro státní službu k zákonu o státní službě se zabýval otázkou počítání dob vymezených v zákoně o státní službě. Ačkoliv zákon o státní službě na straně jedné obsahuje mnoho ustanovení, ve kterých jsou vymezeny doby, s jejichž uplynutím jsou spojeny určité právní následky v podobě vzniku, změny nebo zániku práv a povinností, na straně druhé nejenže neobsahuje vlastní úpravu, která by stanovila pravidla pro počítání času, ale na úpravu, která pravidla pro počítání času stanoví, ani neodkazuje¹.

Podle názoru poradního sboru lze absenci takového odkazu překonat aplikací § 333 zákoníku práce. I když zákoník práce není vůči zákonu o státní službě subsidiárním právním předpisem a použití konkrétních ustanovení zákoníku práce je založeno na delegaci působnosti, je služební poměr i přes svá veřejnoprávní specifika určitým druhem zaměstnaneckého vztahu². Zákoník práce představuje základní právní předpis, který upravuje právní vztahy při výkonu závislé práce, kterou služební poměr bezesporu je³. Podle § 333⁴

¹ Výjimkou je použití správního řádu v řízení ve věcech služby na základě odkazu v § 160 zákona o státní službě. Tím je však řešeno použití pravidel pro počítání času podle § 40 správního řádu pouze u lhůt.

² Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č.j. 6 Ads 38/2013 – 54.

³ Srov. s definicí závislé práce v § 2 zákoníku práce.

⁴ Pro doplnění je třeba upozornit na odlišný přístup k počítání času v úpravě občanského zákoníku a zákoníku práce. Zatímco podle zákoníku práce doba určená podle dnů začíná plynout dnem, kdy nastala skutečnost rozhodná pro její počátek, podle občanského zákoníku začíná plynout až dnem, který následuje po této skutečnosti. Odlišně je koncipován rovněž konec doby určené podle týdnů, měsíců nebo let. Podle zákoníku práce doba skončí uplynutím posledního dne stanovené nebo sjednané doby (tj. bez ohledu na to, zda se takový den pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá skutečnost, od níž se doba počítá) a naopak

zákoníku práce počíná doba prvním dnem a končí uplynutím posledního dne stanovené nebo sjednané doby; to platí také v případě, kdy je uplynutím doby podmíněn vznik nebo zánik práva.

Nebyl-li by výše uvedený výklad obecně přijatelný, lze podle názoru poradního sboru připustit i analogii zákona o státní službě se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, neboť tento zákon je zákonu o státní službě z hlediska předmětu úpravy a veřejnoprávního pojetí zřejmě nejblíže. V § 210 zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů je uvedeno, že lhůta počíná běžet dnem, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé. Bez ohledu na to, že zákon o služebním poměru příslušníků explicitně používá v tomto ustanovení označení „lhůta“ je v odborné literatuře⁵ (k tomuto ustanovení) uvedeno, že doba je časový úsek, na který jsou omezena práva nebo povinnosti, nebo doba, jejímž uplynutím je podmíněn vznik práva nebo povinnosti. Tyto doby počínají prvním dnem a končí uplynutím posledního dne stanovené doby. Takový způsob počítání času odpovídá způsobu počítání času podle § 333 zákoníku práce a dopad tohoto výkladu je tedy stejný jako u výkladu předchozího.

I přes výše uvedené závěry se poradnímu sboru jeví jako nejvhodnější řešení doplnit přímo do zákona o státní službě v rámci legislativního procesu způsob počítání dob v něm vymezených.

při počítání času podle občanského zákoníku doba skončí až dnem, který se pojmenováním nebo číslem shoduje se dnem, na který připadá skutečnost, od níž se doba počítá.

⁵ TOMEK, Petr. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů s komentářem. Olomouc: ANAG, 2007, s. 513.